

รายวิชา คณิตศาสตร์

รหัสวิชา ค13101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการหารที่ตัวตั้ง

เป็นจำนวนไม่เกินสี่หลักและ

ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก

และเป็นการหารไม่ลงตัว

ครูผู้สอน ครูสุคนธา บุโกลก

เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาการหารที่ตัวตั้ง
เป็นจำนวนไม่เกินสี่หลักและ
ตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลัก
และเป็นการหารไม่ลงตัว

ทบทวนการหาผลหาร

ให้นักเรียนจับคู่กัน
และช่วยกันหาผลหารโดยการหารสั้นหรือหารยาว

$$615 \div 9 = \square$$

$$1. 615 \div 9 = \square$$

$$\begin{array}{r} 9 \overline{) 615} \\ \underline{068} \quad \text{เศษ 3} \\ \hline \end{array}$$

ตรวจสอบคำตอบ

โดยใช้ความสัมพันธ์ของ

$$(\text{ตัวหาร} \times \text{ผลหาร}) + \text{เศษ} = \text{ตัวตั้ง}$$

$$(9 \times 68) + 3 = 615$$

ซึ่ง 615 เท่ากับตัวตั้ง

นั่นคือ 68 เศษ 3

เป็นคำตอบที่ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. แก่ใจทย์ปัญหาการหารที่ตัวตั้งเป็นจำนวนไม่เกินสี่หลัก และตัวหารเป็นจำนวนหนึ่งหลักและเป็นการหารไม่ลงตัว
2. ให้เหตุผล สื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
3. คิดอย่างเป็นระบบและเห็นคุณค่าของคณิตศาสตร์ว่า สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริงได้

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชั้น
จัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชั้น
จัดได้ก็กล่องและ
เหลือขนมชั้นก็ขึ้น

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชิ้น จัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชิ้น

จัดได้กี่กล่องและเหลือขนมชั้นกี่ชิ้น

โจทย์ถามอะไร

จัดได้กี่กล่องและเหลือขนมชั้นกี่ชิ้น

โจทย์บอกอะไร

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชิ้น
จัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชิ้น

$$850 \div 9 = \square$$

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชั้น จัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชั้น

จัดได้กี่กล่องและเหลือขนมชั้นกี่ชั้น

$$850 \div 9 = \square$$

จัดขนมชั้นได้ 94 กล่อง
เหลือขนมชั้น 4 ชั้น

$$9 \overline{) 850}$$

$$\underline{94} \text{ เศษ } 4$$

ดังนั้น $850 \div 9$ ได้ 94 เศษ 4

แม่ค้ามีขนมชั้น 850 ชั้น จัดใส่กล่อง กล่องละ 9 ชั้น

จัดได้กี่กล่องและเหลือขนมชั้นกี่ชั้น

ประโยคสัญลักษณ์ $850 \div 9 = \square$

วิธีทำ แม่ค้ามีขนมชั้น

850 ชั้น

จัดใส่กล่อง กล่องละ

9 ชั้น

จัดขนมชั้นใส่กล่อง

$850 \div 9$ ได้ 94 เศษ 4

ดังนั้น แม่ค้าจัดขนมได้ 94 กล่อง และเหลือขนมชั้น 4 ชั้น

ตอบ แม่ค้าจัดขนมได้ ๙๔ กล่อง และเหลือขนมชั้น ๔ ชั้น

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล
จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน
แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผล
และเหลือมะนาวกี่ผล

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผล และเหลือมะนาวกี่ผล

โจทย์ถามอะไร

แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผล และเหลือมะนาวกี่ผล

โจทย์บอกอะไร

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล
จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

$$1,055 \div 7 = \square$$

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผล และเหลือมะนาวกี่ผล

$$1,055 \div 7 = \square$$

ใช้การหารสั้น

$$\begin{array}{r} 7 \overline{) 1055} \\ \underline{150} \quad \text{เศษ 5} \end{array}$$

ดังนั้น $1,055 \div 7$ ได้ 150 เศษ 5

แต่ละถุงมีมะนาว 150 ผล และเหลือมะนาว 5 ผล

ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล จัดใส่ถุง 7 ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน

แต่ละถุงมีมะนาวกี่ผล และเหลือมะนาวกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ $1,055 \div 7 = \square$

วิธีทำ ชาวสวนเก็บมะนาวได้ 1,055 ผล
จัดใส่ถุง ถุงละเท่า ๆ กัน 7 ถุง
แต่ละถุงมีมะนาว $1,055 \div 7$ ได้ 150 เศษ 5
ดังนั้น แต่ละถุงมีมะนาว 150 ผล และเหลือมะนาว 5 ผล

ตอบ แต่ละถุงมีมะนาว ๑๕๐ ผล และเหลือมะนาว ๕ ผล

พ่อค้าทำขนมปังอบเนยได้ 200 ชิ้น บรรจุใส่กล่อง กล่องละ 6 ชิ้น

ได้ขนมปังอบเนยทั้งหมดกี่กล่อง และเหลือกี่ชิ้น

ประโยคสัญลักษณ์ $200 \div 6 = \square$

วิธีทำ พ่อค้าทำขนมปังอบเนยได้

บรรจุใส่กล่อง กล่องละ

ได้ขนมปังอบเนยทั้งหมด

$200 \div 6$ ได้

200 ชิ้น

6 ชิ้น

ประโยคสัญลักษณ์

$$200 \div 6 = \square$$

$$\begin{array}{r} 6 \overline{) 200} \\ \underline{33} \\ \hline \end{array} \text{ เศษ } 2$$

พ่อค้าทำขนมปังอบเนยได้ 200 ชิ้น บรรจุใส่กล่อง กล่องละ 6 ชิ้น

ได้ขนมปังอบเนยทั้งหมดกี่กล่อง และเหลือกี่ชิ้น

ประโยคสัญลักษณ์ $200 \div 6 = \square$

วิธีทำ พ่อค้าทำขนมปังอบเนยได้

200 ชิ้น

บรรจุใส่กล่อง กล่องละ

6 ชิ้น

ได้ขนมปังอบเนยทั้งหมด $200 \div 6$ ได้ 33 เศษ 2

ดังนั้น ได้ขนมปังอบเนยทั้งหมด 33 กล่อง และเหลือ 2 ชิ้น

ตอบ ได้ขนมปังอบเนยทั้งหมด ๓๓ กล่อง และเหลือ ๒ ชิ้น

สรุป

จากกิจกรรมนี้ สรุปได้ว่า.....

การแก้โจทย์ปัญหาทำได้โดยอ่าน
และทำความเข้าใจปัญหา
วางแผนแก้ปัญหา หาคำตอบ
และตรวจสอบคำตอบ

แบบฝึกหัด 2.29

แบบฝึกหัด 2.29

เขียนวงล้อมรอบส่วนที่โจทย์ถาม ชิดเส้นใต้ส่วนที่โจทย์บอก เขียนประโยคสัญลักษณ์ เขียนแสดงวิธีทำและคำตอบในช่องว่าง

- 1) พ่อค้ามีมะนาว 300 ผล จัดใส่ถุง ถุงละ 9 ผล จัดมะนาวได้ที่ถุง

และเหลือมะนาวกี่ผล

ประโยคสัญลักษณ์ _____

วิธีทำ _____

ดังนั้น จัดมะนาวได้ _____ ถุง และเหลือมะนาว _____ ผล

ตอบ จัดมะนาวได้ _____ ถุง และเหลือมะนาว _____ ผล

- 2) ชาวสวนเก็บส้มได้ 250 กิโลกรัม แบ่งใส่ช่อง 4 ช่อง ช่องละเท่า ๆ กัน

ได้ส้มช่องละกี่กิโลกรัมและเหลือส้มกี่กิโลกรัม

ประโยคสัญลักษณ์ _____

วิธีทำ _____

ดังนั้น ได้ส้มช่องละ _____ กิโลกรัม และเหลือส้ม _____ กิโลกรัม

ตอบ ได้ส้มช่องละ _____ กิโลกรัม และเหลือส้ม _____ กิโลกรัม

- 3) สวนสาธารณะแห่งหนึ่งมีทางเดินรอบสนามยาว 858 เมตร ช่างปูกระเบื้อง

ทางเดิน วันละเท่า ๆ กัน เป็นเวลา 5 วัน ช่างปูกระเบื้อง

ได้วันละกี่เมตร และยังเหลือทางเดินที่ยังไม่ได้ปูกระเบื้องกี่เมตร

ประโยคสัญลักษณ์ _____

วิธีทำ _____

ดังนั้น ช่างปูกระเบื้องได้วันละ _____ เมตร และยังเหลือทางเดินที่ยังไม่ได้

ปูกระเบื้อง _____ เมตร

ตอบ ช่างปูกระเบื้องได้วันละ _____ เมตร และยังเหลือทางเดิน

ที่ยังไม่ได้ปูกระเบื้อง _____ เมตร

- 4) โรงงานผลิตลูกแก้วสีขนาดใหญ่ได้ 2,767 ลูก จัดใส่กล่อง กล่องละ 6 ลูก

จัดลูกแก้วสีขนาดใหญ่ได้กี่กล่องและเหลือลูกแก้วสีขนาดใหญ่กี่ลูก

ประโยคสัญลักษณ์ _____

วิธีทำ _____

ดังนั้น จัดลูกแก้วสีขนาดใหญ่ได้ _____ กล่อง และเหลือลูกแก้วสีขนาดใหญ่ _____ ลูก

ตอบ จัดลูกแก้วสีขนาดใหญ่ได้ _____ กล่อง

และเหลือลูกแก้วสีขนาดใหญ่ _____ ลูก

- 5) คุณย่ามีเงินเก็บ 3,763 บาท แบ่งให้หลาน 4 คน คนละเท่า ๆ กัน

หลานแต่ละคนจะได้เงินคนละกี่บาทและคุณย่าเหลือเงินกี่บาท

ประโยคสัญลักษณ์ _____

วิธีทำ _____

ดังนั้น หลานแต่ละคนจะได้เงินคนละ _____ บาท และคุณย่าเหลือเงิน _____ บาท

ตอบ หลานแต่ละคนจะได้เงินคนละ _____ บาท และคุณย่าเหลือเงิน _____ บาท

- 6) บริษัทแห่งหนึ่งบริจาคสมุด 9,500 เล่มให้นักเรียนคนละ 8 เล่มเท่า ๆ กัน

ที่เหลือให้โรงเรียน นักเรียนจะได้รับสมุดกี่คน และโรงเรียนจะได้รับสมุดกี่เล่ม

ประโยคสัญลักษณ์ _____

วิธีทำ _____

ดังนั้น นักเรียนจะได้รับสมุด _____ คน และโรงเรียนจะได้รับสมุด _____ เล่ม

ตอบ นักเรียนจะได้รับสมุด _____ คน และโรงเรียนจะได้รับสมุด _____ เล่ม

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การสร้างโจทย์ปัญหาการหาร จากประโยคสัญลักษณ์การหาร

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

แบบฝึกหัด 2.30

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียน 109 คน นั่งรถตู้คันละ 8 คน
ต้องใช้รถตู้กี่คัน จึงเพียงพอ
สำหรับนักเรียนทั้งหมด

นักเรียน 109 คน นั่งรถตู้คันละ 8 คน

ต้องใช้รถตู้กี่คัน จึงเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด

โจทย์ถามอะไร

ต้องใช้รถตู้กี่คัน

จึงเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด

โจทย์บอกอะไร

นักเรียน 109 คน นั่งรถตู้คันละ 8 คน

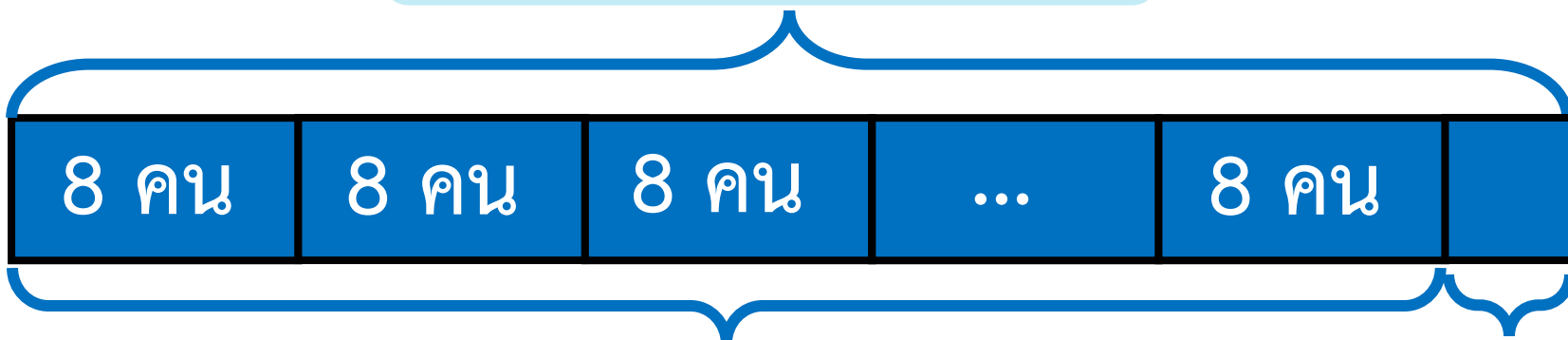

นักเรียน 109 คน นั่งรถตู้คันละ 8 คน

ต้องใช้รถตู้กี่คัน จึงเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด

เขียนภาพแสดงแนวคิดได้อย่างไร

นักเรียน 109 คน

ใช้รถตู้ ? คัน

เหลือนักเรียน ? คน

นักเรียน 109 คน

ใช้รถตู้ ? คัน

เหลือนักเรียน ? คน

$$109 \div 8 = \square$$

$$\begin{array}{r} 8 \overline{) 109} \\ \underline{8} \\ 29 \\ \underline{24} \\ 5 \end{array} \quad \text{เศษ 5}$$

ดังนั้น $109 \div 8$ ได้ 13 เศษ 5

ใช้รถตู้ทั้งหมด 14 คัน

นักเรียน 109 คน นั่งรถตู้คันละ 8 คน

ต้องใช้รถตู้กี่คัน จึงเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด

ประโยคสัญลักษณ์ $109 \div 8 = \square$

วิธีทำ นักเรียน	109	คน
นั่งรถตู้คันละ	8	คน

ต้องใช้รถตู้ $109 \div 8$ ได้ 13 เศษ 5

ต้องใช้รถตู้ 13 คัน แล้วเหลือนักเรียนอีก 5 คน

จะต้องใช้รถตู้อีก 1 คัน จึงจะเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด

ประโยคสัญลักษณ์ $109 \div 8 = \square$

วิธีทำ นักเรียน

109 คน

นั่งรถตู้คันละ

8 คน

ต้องใช้รถตู้

$109 \div 8$ ได้ 13 เศษ 5

ต้องใช้รถตู้ 13 คัน แล้วเหลือนักเรียนอีก 5 คน

จะต้องใช้รถตู้อีก 1 คัน จึงจะเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด

ดังนั้น ต้องใช้รถตู้ 14 คัน

ตอบ ต้องใช้รถตู้ 14 คัน จึงเพียงพอสำหรับนักเรียนทั้งหมด